

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.567/17/2023.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: NRG CAR Kft.

Alsónémedi, Déli utca 17.

A kérelmező képviselője: Vályi Ügyvédi Iroda, Dr. Vályi Ákos ügyvéd
Budapest, Boráros tér 7. 3. lph. 4. em. 8.
KRID: 18198551

Az ajánlatkérő: Fonyód Város Önkormányzata

Fonyód, Fő Utca 19.

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Kovács Éva Ügyvédi Iroda Dr. Kovács Éva
ügyvéd
Zalaegerszeg, Ady u. 13. I/8.
KRID: 18148941

A közbeszerzés tárgya, értéke: Fonyód, elektromos takarítógép beszerzése, 68.103.009.-Ft

A közbeszerzés EKR azonosítója: EKR002230672023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontját, valamint a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontjára tekintettel a Kbt. 2. § (1) – (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2023. december 5-én feladott és a Közbeszerzési Értesítőben 2023. december 7-én a 25112/2023. iktatószám alatt közzétett ajánlati felhívást, a közbeszerzési dokumentumokat és valamennyi, a közbeszerzési eljárásban hozott ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.300.000.-Ft, azaz egymillió-háromszázezer forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat közlésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat, továbbá 300.000.-Ft ügyvédi munkadíjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 40.515.-Ft, azaz negyvenezer-ötszázötvenöt forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozattal szemben a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás előkészítése során indikatív ajánlatokat kért a TENAX ELECTRA 2.0 EVOS típusú elektromos takarítógéppel egyező műszaki tartalomra. Indikatív ajánlatot tett három gazdasági szereplő, mindhárman ugyanazt a TENAX ELECTRA 2.0 EVOS típusú készüléket ajánlották meg. Az ajánlatkérő ezt követően, 2023. december 5-én indította meg a tárgyi, Kbt. Harmadik Rész szerinti nyílt közbeszerzési eljárását, amelynek ajánlattételi felhívása a Közbeszerzési Értesítőben 2023. december 7-én jelent meg 25112/2023. iktatószámom. A felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése: Fonyód Város Önkormányzata részére 1 db új, elektromos, kommunális takarítógép beszerzése

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége: Ajánlatkérő jelen eljárás keretében 1 db közterület-karbantartó elektromos takarítógépet kíván beszerezni, mely seprési tevékenységre, ahhoz kapcsolódó feladatokra szolgáló célgép, nem multifunkciós/adapteres eszközhordó gép (pl. a seprő munkaeszköz NEM cserélhető fűnyíró adapterre), egyedi gyártás (multifunkciós gép célgéppé alakítása) nem megengedett. A jármű vezetéséhez/kezeléséhez „B” kategóriás vezetői engedély legyen elégséges.

Minimum elvárt műszaki paraméterek:

- Hosszúság (jármű, kefék nélkül): max 400 cm,
- Szélesség (jármű, kefék és tükrök nélkül): max 120 cm,
- magasság (sárga villogóval): max 210 cm,

Elektromos rendszer üzemi feszültsége: max. 400V,

- Akkumulátor: Lítiumion-akkumulátor, ami min. 8 óra/feltöltés tényleges hatóidőt biztosít,
- Töltő: külső, vagy belső töltőegység,
- Gyűjtőtartály min: 2 m³,
- Ürítési/billentési magasság min: 1400 mm,
- Vízartály: min 400 l,
- Max. sebesség: min. 25 km/h,
- Mászó képesség (teljes tömeg mellett): min. 25% emelkedő,
- Söprés szélesség min. 2200 mm,
- Függetlenül, elektronikusan állítható seprőkarok, illetve kanyarkövető, automatikus seprőkar szabályzás,
- EUnited PM2,5-10 porszűrő minősítés,
- Rozsdamentes acél hulladéktartály és szívótorok,

- Hangszigetelt, kétüléses kabin,
- Pneumatikus, fejtámlás vezetőülés, 3 pont biztonsági övvel,
- Elektromos klíma és fűtésrendszer, antipollen szűrővel,
- Kabin minimum felszereltsége:
 - USB csatlakozó,
 - bluetooth kihangosítás,
 - beépített rádió tuner és hangszórók,
 - min 2kg, rögzített porral oltó készülék,
- Szívótorok átmérő fülkéből történő aktív szabályozhatósága, a nagyobb méretű szennyeződés felszedése érdekében,
- LED elülső munkalámpák,
- Központi zsírzás,
- LCD színes monitor, amin megjeleníthető a hátsónézet-kamera, illetve a megvilágított szívótoroknézet kamera képét,
- Automatikus tolatójelzés,
- Magasnyomású vízrendszer, min. 100 bar maximális nyomásértékkel,
- Tömlődob, min. 10m flexibilis vízcsővel és szórópisztollyal a magasnyomású vízrendszerhez, a jármű elején, vagy hátulsó részén rögzítve,
- Nagylátószögű visszapillantó tükrök,
- Pótkerék szett (min. 1 db komplett kerék és emelő),
- Szemetestartály-telítettség szenzor és kijelzés a kabinban. [...]

II.2.5) Értékelési szempontok

Az alábbi értékelési szempontok

[x] Minőségi szempont (1) (1) (1) –

1 Üzemi feszültség: A műszaki leírásban meghatározott maximum üzemi feszültség 50V alatti 30

() Költség szempont (1) (1) –

(x) Ár szempont (1) – Megnevezés: Egyösszegű ajánlati ár / Súlyszám: 70

2. A kérelmező 2023. december 11-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az alábbi tartalommal:

„A közbeszerzési dokumentumok és felhívás jogsértőnek tarott eleme:

- felhívás II.2.5) pont, 1. számú értékelési szempont „Üzemi feszültség: A műszaki leírásban meghatározott maximum üzemi feszültség 50V alatti” súlyszám mértéke

1. Kérelmi elem: Értékelési szempont súlyszámának jogsértő módon történő meghatározása

Ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban és az útmutatóban a következőket írta elő:

- 1. számú értékelési szempont Üzemi feszültség: A műszaki leírásban meghatározott maximum üzemi feszültség 50V alatti, súlyszám: 30
- 1. Üzemi feszültség: A műszaki leírásban meghatározott maximum üzemi feszültség 50V alatti (igen/nem) részszerpont esetén ajánlatkérő abszolút értékelési módszerként a pontkiosztást alkalmazza. Jelen műszaki paraméternek való megfelelés esetén (felolvasólapon: IGEN) ajánlatkérő a maximális 100 pontot (felső ponthatár) adja, amennyiben ajánlattevő által megajánlott eszköz nem felel meg a jelen műszaki paraméternek (felolvasólapon: NEM), ajánlatkérő a minimális 0 pontot adja (alsó ponthatár).

Az értékelési szempontok meghatározása tekintetében többek között a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXIII. évi törvény (továbbiakban: Kbt.) 76.§ (6)-(7) bekezdések, valamint a „Közbeszerzési Hatóság útmutatója a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról” (2020.03.25.) tartalmaz előírásokat, elvárásokat.

Megállapítható, hogy töretlen a gyakorlat és elvárás az értékelési szempontok tekintetében, hogy

- valamennyi szempontnak közvetlenül a szerződés tárgyához kell kapcsolódnia;
- mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőknél kell alapulnia;
- nem sérülhet a verseny tisztaságának elve, az átláthatóság, a nyilvánosság, a jóhiszeműség és tisztesség elve, valamint a hatékony és felelős gazdálkodás elve, továbbá a nemzeti elbánás elve.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (továbbiakban KDB) számos határozatában kimondja, hogy az értékelési szempontrendszernek a szerződés tárgyával kell kapcsolatban állnia, a súlyszám meghatározása a nyertes ajánlattevő személyének kiválasztása szempontjából kiemelt relevanciával bír, mivel az eltérő nagyságú szorzószámok jelentősen befolyásolják a különböző tartalmú szempontokra tett vállalások érvényesülését, erre figyelemmel követeli meg a Kbt. az értékelési szempontok tekintetében, hogy a súlyszámokat azok tényleges jelentőségével arányban kell meghatározni.

Kérelmező álláspontja szerint a vitatott értékelési szempont alapját képező üzemi feszültség műszakilag jelentéktelen paraméter, annak 30-as mértékben meghatározott súlyszáma indokolatlan, túlzó, nem áll arányban a műszaki paraméter tényleges jelentőségével az alábbiak szerint:

1. 50V alatti, tehát alacsony üzemi feszültség mellett nem lehetséges egy ekkora méretű berendezéshez kellően erős motort illeszteni, mely az utazósebesség növelése mellett (ami nagyon fontos a ki- és beállási idők csökkentéséhez, így a gép többet tud „munka” üzemmódban működni) a manőverezhetőséget és a biztonságosabb közlekedést valamint a munkabiztonságot is növeli.

2. Egy kisebb üzemi feszültséggel rendelkező gépnél azonos energiatároló képesség biztosításához szignifikánsan nagyobb kapacitású akkumulátort szükséges választani, melynek értelemszerűen a tömege is nagyobb, így ez hatótáv csökkenést eredményezhet.

Példaként: 48V-os rendszer esetén 1.000 Ah akkumulátorral számolva a gép energiatároló képessége 48 kWh ($48V \times 1.000Ah$) lenne, míg egy 96V-os rendszer esetén 1.000 Ah akkumulátor kapacitással számolva pont a duplája, azaz 96kWh ($96V \times 1.000Ah$). Megfordítva az előző példát, 2x akkora üzemi feszültséggel rendelkező gépnél fele akkora kapacitással rendelkező akkumulátorra lenne szükség (melynek tömege is nagyságrendileg a fele) azonos energiatároló képesség eléréséhez, a példánál maradva ez 48kWh energiatároló képesség esetén 1.000 Ah akkumulátor kapacitást jelent 48V rendszer esetén, míg 500 Ah akkumulátor kapacitást jelent 96V rendszer esetén.

A példából látható, hogy az alacsonyabb üzemi feszültséggel rendelkező – Ajánlatkérő által túlzó mértékben értékelt - berendezésnél jóval nagyobb kapacitással és tömeggel rendelkező akkumulátorra van szükség a hasonló energiatároló képesség eléréséhez, azaz az eljárásban is szereplő min. 8 órás üzemidő teljesítéséhez.

Fentiek alapján értelemszerűen az eszköz össztömege is jelentősen nőni fog, ami szintén nem elhanyagolható szempont egy elektromos meghajtással rendelkező seprőgépnél a hatótávot és üzemidőt figyelembe véve.

További jelentős hátrányként jelentkezik, hogy a kapacitás növekedésével nyilvánvalóan növekszik az akkumulátor ára is, tehát egy akkumulátor cserénél jelentős árkülönbség lehet egy nagyobb kapacitású akkumulátor használata esetén a fele akkoraéhoz képest (fenti példát alapul véve).

3. Az 50V feletti kisfeszültséggel (váltakozó áram) működő rendszerek esetében – mivel érintésvédelmi szempontból a III.B. érintésvédelmi osztályba tartoznak – a feszültség alatti munka végzésére szigorúbb előírás vonatkozik (minősített villamossági szakember szükséges), mint az 50V alatti rendszerek esetén, azonban Ajánlatkérő költségeit ez nem befolyásolja, mivel a szervizelést a seprőgépnél mindenkor a Nyertes Ajánlattevő fogja

végezni, tehát az ő felelőssége, hogy megfelelő szakembert biztosítson a munka elvégzéséhez, így üzemeltetési, szervizelési költségek tekintetében sem releváns, hogy 50V alatti üzemi feszültséget értékelje Ajánlatkérő.

4. Ugyancsak elmondható, hogy legyen szó 50V alatti vagy feletti üzemi feszültséggel működő berendezésről, a gép használója, kezelője csak 12V-os rendszerrel tud érintkezni, mivel éppen biztonsági szempontokból, minden 12V feletti feszültséggel rendelkező rendszer olyan helyen található meg a gépen, mellyel a gép használója normál munkakörülmények között és megbontás (vagy feltörés) nélkül nem találkozhat, nem érintkezhet. Ebből következik, hogy üzemeltetési-biztonsági szempontból sincs különbség az 50V alatti és feletti rendszerek esetén, mindkét rendszer biztonságosan működtethető, így a karbantartási folyamatok jellege, egyszerűsége, biztonsága, megvalósítása, magasabb üzemi feszültséggel rendelkező gép esetén sem tér el az 50V alatti berendezésektől.

Fentiek alapján Kérelmező határozott álláspontja, hogy az értékelési szempont tartalma – bár kapcsolódik a beszerzés tárgyához – jelentőségében meg sem közelíti az Ajánlatkérő által meghatározott 30-as súlyszámot, az értékelési szempont nem jelenít meg valós műszaki, funkcionális, üzemeltetési, karbantartási előnyt, ahogyan nincs érdemi hatása a bekerülési, vagy az üzemeltetési költségekre sem.

Kérelmező nem vitatja Ajánlatkérő azon jogát, hogy maga határozza meg, hogy milyen műszaki, szakmai paramétert tart előnyösebbnek, azonban a felelős közpénzgazdálkodással szembeni elvárást súlyosan sérti, amikor a legjobb ár-érték arányú szempontrendszerben olyan értékelési szempont jelenik meg magas súlyszámmal, amelynek tényleges "értéke", jelentősége megkérdőjelezhető.

A 30-as súlyszám nem áll arányban az értékelési szempont tényleges jelentőségével és a szerződés tárgyával, kizárólag egy önkényesen kiválasztott műszaki paraméterre vonatkozik, illetőleg olyan magas mértékű az ajánlati ár értékelési szempontjához képest, hogy azon ajánlattevőknek, akik nem tudják teljesíteni a műszaki értékelési szempontra tett „igen” megajánlást, kizárt az esélyük a versenyképes ajánlattételre.

Kérelmező a piaci ismeretei alapján jó közelítéssel képes meghatározni a beszerzés tárgya szerinti berendezés ajánlati árát, így a Közbeszerzési Dokumentumokban ismertetett értékelési módszertan alapján van lehetősége modellezni az egyes értékelési szempontok és súlyszámok hatását az értékelés körében, így tényszerűen kijelenthető, hogy az 1. számú értékelési szempont 30-as súlyszáma közel 50%-os árelőnyt jelent annak az ajánlattevőnek, aki képes megajánlani 50V üzemi feszültség alatt működő berendezést!

Kérelmező piaci ismeretei alapján az adott paraméternek – 50V alatti üzemi feszültség – kizárólag egyetlen eszköz felel meg (Tenax Electra 2.0 EVOS), így az igen/nem módszertan alapján történő pont kiosztás kizárólag egy gyártó, illetve forgalmazó számára jelent valóban elérhető többlet pontszámot, míg a piacon jelen lévő versenytársaknak nincs esélyük ezen szempont alapján értékelési pontot szerezni, mivel valamennyi modernebb és hatékonyabb célgép magasabb üzemi feszültségen működik.

Fentiek alapján kijelenthető, hogy az értékelési szempont 30-as súlyszámmal történő szerepeltetése kizárólag egyetlen gyártó berendezését részesíti előnyben, egyben minden más Ajánlattevő számára lehetetlen olyan irreálisan alacsony ár meghatározása, amivel valós nyerési eséllyel tudna ajánlatot tenni.

Megfordítva, Ajánlatkérő számára akár kétszeres összegbe is kerülhet egy olyan berendezés, mely egy műszakilag indokolatlan szempont alapján válik a legjobb ár-érték arányú megajánlássá, mint egy másik, 50V feletti üzemi feszültségű eszköz, mely funkcionalitásában és minden egyéb paraméter tekintetében is megfelelő – adott esetben üzemeltetési, felhasználási szempontból jobb - berendezés.

Kérelmező álláspontja szerint az értékelési szempont 30-as súlyszáma kizárólag egyetlen gyártó számára biztosít jelentős árelőnyt, az nincs arányban az értékelési részszerzőpont tényleges jelentőségével.

Kérelmező kifejti, hogy az értékelési szempontok alkalmazása arra szolgál, hogy a kedvezőbb megajánlások, minél magasabb műszaki színvonalat képviselő berendezések kapjanak többlet pontot, elősegítve ezzel a legjobb ár/érték arányú ajánlat kiválasztását.

Fentiek alapján Kérelmező álláspontja szerint a minél alacsonyabb üzemi feszültség értékelése a gazdasági észszerűséggel, valamint a hatékony és felelős közpénz felhasználással teljességgel ellentétes.

Kérelmező tisztában van vele, hogy a Kbt. nem általában a verseny korlátozását tiltja, hiszen valamely műszaki paraméter meghatározásával az ajánlatkérő szükségszerűen kizár bizonyos termékeket, ajánlattevőket a versenyből, vagy bizonyos értékelési szempont alkalmazásával értelemszerűen előnyben részesít bizonyos megajánlásokat, de az olyan előírás tilos, amely egy vagy több ajánlattevő indokolatlan, akár hátrányos, akár előnyös megkülönböztetését eredményezi.

Kérelmező ezúton hivatkozik a Közbeszerzési Döntőbizottság D. 19/17/2018 sz. számú határozatában foglaltakra, melyben a KDB megállapította, hogy a jelen Kérelemben is vitatott magatartással Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (9) bekezdésének a) pontját, mert a műszaki értékelési szempontot és súlysámát nem az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban állóan határozta meg. Kérelmező hivatkozik továbbá a D.218/18/2018 sz., valamint a D.251/22/2017 sz. határozatokra is.

Kérelmező álláspontja – valamint a KDB töretlen joggyakorlata – alapján Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (9) bekezdésének a) pontját, mert a műszaki értékelési szempontokat és súlysámát nem az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban állóan határozta meg, megsértette továbbá a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontját, mert nem biztosította a Kbt. 2. § verseny tisztaságára és az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó alapelveinek betartását az értékelési szempontok meghatározása során.

Kérelmező javaslata:

Javasoljuk a közbeszerzési eljárás visszavonását és ismételt kiírását úgy, hogy az értékelési szempontokat és azok súlysámát az adott értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban állóan, egyben ne versenykorlátozó módon, egyetlen gyártót előnyben részesítve határozza meg.”

3. Az ajánlatkérő 2023. december 14-én az alábbi választ adta az előzetes vitarendezési kérelemre:

„Ajánlatkérő nem ért egyet az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakkal, nem kívánja módosítani a megadott értékelési részszerzőpontját. Az Ajánlatkérő alapos piackutatást, illetve körütekintő TCO (a tulajdonlás teljes költsége) számításokat végzett annak érdekében, hogy a lehető legolcsóbb működtetési és fenntartási költségek mellett tudja közzfeladatait végezni. Az üzemi feszültség tekintetében meghatározott értékelési részszerzőpont meghatározásával Ajánlatkérő célja a munkabiztonság, illetve a karbantartási folyamatok egyszerűbb, biztonságosabb és olcsóbb megvalósítása. Az Ajánlatkérőnek fontos, hogy az általa üzemeltetett elektromos munkagép, 50V alatti gyengeárammal üzemeljen. A gyenge áram az Ajánlatkérőnek a munkavégzés biztonságát (nincs áramütés veszély), illetve az egyszerűsített és ezért gazdaságos karbantartási és szervízfolyamatokat jelenti. Az előbbieken felül kiemelten fontos az alacsony feszültségből eredő kedvező energiafogyasztás, illetve alacsonyabb energiátárolási igény. Egy erősáramú berendezésen a legelemibb szerviz munkát is csak speciális szakszervízben, erősáramú szerelői végzettséggel és jogosultsággal rendelkező szerelő végezheti. Mindez nagymérték bonyolíthatja a folyamatokat (pl. nem lehet helyszínen szervizelni, csak a gépet elszállítva), ami beláthatatlan szintű üzemeltetési

költségnövekményt jelenthet. A 48V üzemi feszültség valójában a direkt elektromos hajtás eredője. Mivel nincs hidraulika, jóval kisebb az önsúly. A direkt elektromos hajtás energiahatékonyabb megoldás (a hidraulika rendszerekben rengeteg az elvesző hulladékenergia). Mindezek együtt megteremtik a kisebb elektromos motor és 48V üzemi feszültség lehetőségét. A 48V előnye:

- munkabiztonság,
- egyszerűbb (olcsóbb) karbantartási folyamatok.

Mindennek az összegzett előnye a mérhetően alacsonyabb működési költség.

A teljesítmény tekintetében teljesen félrevezető a voltokkal és amperórákkal való indoklás. Azt kell alapul venni, hogy egy adott méretű (összsúly és azon belül a hasznos teherbírás) és munkateljesítményű gép a megajánlott akkumulátoraival, átlagosan hány munkaórát tud teljesíteni. A Kérelmező maga is elismeri a vitarendezés 3. bekezdésében, hogy a magasfeszültség alatti munkavégzésre szigorúbb szabályok vonatkoznak és hogy minősített villamossági szakember megléte szükséges. Állítja, hogy ez nem többlet költség a tulajdonosnak, mert a szervizelést a nyertes ajánlattevő végzi. Ez igaz is, de csak a jótállási időszak alatt. A 2 év letelte után mindez a vevő felelőssége és viselnie kell az ezzel járó extra terheket. A Fonyódi Városfejlesztési és Városüzemeltetési Közhasznú Nonprofit Kft (Fonyód Város Önkormányzatának 100% tulajdonában lévő Kft. illetve leendő üzemeltető) alkalmazásában van olyan villanyszerelő, akinek elektrolakatos és villamos gépszereelő végzettsége van, aki ért a gyengeáramhoz. A jótállási idő után rengeteg mindent el fog tudni végezni a gép körül. Ha ez a gép egy erősáramú szerkezet, akkor hivatalosan az alkalmazásban lévő villanyszerelő már nem nyúlhatna hozzá, de még ha hozzá is nyúlhatna, nem rendelkezik az Önkormányzat a speciális előírásoknak megfelelni kényszerülő szakmühellyel. Tehát a gépet állandóan szállítgatni kellene és a szakszervíz szolgáltatási díjait kellene megfizetni. Fentieknek megfelelően az Ajánlatkérő számára az 50V alatti, gyengeáramú üzemi feszültség, több releváns és értékkel bíró előnnyel bír. Ajánlatkérő fentiekben meghatározott igényei miatt nem kíván változtatni a kiírásán. Ajánlatkérő az értékelés során a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja alapján a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszert alkalmazza. Az értékelési szempont kialakításánál Ajánlatkérő nagy hangsúlyt helyezett a Kbt. a 2. § (1)-(5) bekezdésében foglalt alapelvek, így különösen a Kbt. 2. § (2) bekezdésében foglaltakra, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosítására. Erre való tekintettel alakította ki az értékelési szempontrendszert, azaz a minőségi értékelési szempont esetében megadott határérték feletti megajánlás esetén sem érvényteleníti az Ajánlattevő(k) ajánlatát, valamint határozta meg azok súlyszámait. A Kbt. 2. § (4) bekezdése szerint a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia ajánlatkérőknek. Ezen alapvető követelmény, illetve Ajánlatkérőnek a minél olcsóbb, gazdaságos üzemeltetéséhez fűződő igénye is alátámasztja az értékelési szempont relevanciáját. A gazdasági szereplők, így Kérelmező is megajánlhat 50V feletti üzemi feszültséggel bíró eszközt és ajánlata érvényes lesz. Ajánlatkérő számára ezen értékelési részszerzőpont magas relevanciával bír, ezért kívánja értékelni. A 30-as súlyszám a fentebb kifejtett ajánlatkérői igények és indokok alapján arányban áll az értékelési szempont tényleges jelentőségével és a szerződés tárgyával. Fel szeretnénk hívni továbbá a gazdasági szereplők figyelmét arra, hogy Ajánlatkérőnek a Kbt. keretei között szabadsága van arra nézve, hogy maga határozza meg a beszerzés tárgyát és annak műszaki követelményeit. Az Ajánlatkérő ezt a saját igényeinek megfelelően alakítja ki, az erre vonatkozó döntési jogát egyrészt korlátozzák a beszerzés tárgyára vonatkozó jogszabályi előírások, szabványok, stb... másrészt pedig a Kbt. előírásai. A Kbt. és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet előírásai azonban nem azt jelentik, hogy az Ajánlatkérő ne lenne jogosult az igényeinek érvényesítésére és ne dönthetné el maga azt, hogy melyek azok a műszaki követelmények, amelyek leginkább megfelelnek a számára. Az Ajánlatkérő, mint közpénzt felhasználó köteles

biztosítani a versenyt és az esélyegyenlőséget az ajánlattevők számára. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a beszerzési igényét, ne a saját szükségletének megfelelően határozhatná meg. Ajánlatkérő ennek mentén, mivel tényleges szüksége az, hogy a megajánlott eszköz 50V alatti legyen, melyet csupán értékelési részszerzőpontként határozott meg, nem zár ki egyetlen érdeklődő gazdasági szereplőt sem a megfelelő ajánlat benyújtásának lehetőségétől. Ajánlatkérő az eljárás megindítása előtt, ahogy már fentebb is jeleztük, alapos piackutatást végzett, amelynek során megállapította, hogy az adott paraméternek – 50V alatti üzemi feszültség – több eszköz is megfelel a piacon, így az értékelési módszertan alapján elérhető többlet pontszámot több a piacon jelen lévő versenytárs is meg tudja szerezni. Fent leírtak szerint ajánlatkérő a Kbt. és a 321/2015. (X.30.) Kormányrendelet előírásainak és indokolt szükségleteinek és anyagi lehetőségeinek megfelelően készítette el a felhívást és műszaki leírást, a versenyt nem korlátozza, egyenlő eséllyel a gazdasági szereplők megfelelő ajánlatot tehetnek. Az eljárás iránt érdeklődők számából is arra következtethetünk, hogy a műszaki előírásunk nem korlátozó, előreláthatóan több gazdasági szereplő is mozog ezen a piaci területen, aki tud ajánlatot tenni.”

4. Az ajánlatkérő a 2023. december 18-án az ajánlatok bontásáról felvett jegyzőkönyvben ismertette, hogy egy ajánlat került benyújtásra, az egyetlen ajánlattevő a TENAX Electra 2.0 EVOS+ gépet ajánlotta meg. Az ajánlatkérő 2024. január 5-én felfüggesztette a közbeszerzési eljárást.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

5. A kérelmező által 2023. december 15-én benyújtott és hiánypótlás során kiegészített jogorvoslati kérelem tárgyát az képezte, hogy az ajánlatkérő az első számú értékelési szempont súlyszámát aránytalanul, annak tényleges jelentőségét indokolatlanul meghaladó mértékben, versenykorlátozó, versenytorzító módon határozta meg. Mindezzel előnyben részesítette egyetlen gyártó egyetlen termékét, egyúttal kizárta az érdemi versenyből a további piaci szereplőket. A kérelmező szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontját, mert a műszaki értékelési szempontot és súlyszámát nem az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban állóan határozta meg, megsértette továbbá a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontját, mert nem biztosította a Kbt. 2. § verseny tisztaságára és az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó alapelvek betartását az értékelési szempontok meghatározása során.

6. Kérte figyelembe venni az előzetes vitarendezési kérelmében foglaltakat, az ajánlatkérő erre adott válaszában foglaltakra az alábbi érdemi észrevételeket tette. A kérelmező a válasz alapján megállapította, hogy egyidőben két vitarendezési kérelem került benyújtásra, abban is azt sérelmezték, hogy az értékelési szempontot is figyelembe véve a kiírásnak kizárólag egyetlen gyártó, egyetlen berendezése képes megfelelni. Az ajánlatkérő válaszában többször előadta, hogy „alapos piackutatást”, illetőleg „körültekintő számításokat” végzett a beszerzés előkészítése során. A jogsértő értékelési szempont ismeretében a kérelmező vélelmezte, hogy az alapos piackutatás eredménye nem lehetett más, mint hogy egyedülként a Tenax Electra 2.0 EVOS típusú berendezés felelt meg az ajánlatkérői igényeknek, hiszen nem létezik a piaci forgalomban más, 50V üzemi feszültség alatt működő berendezés. A valós verseny hiányából adódóan ez lehet az egyetlen olyan eszköz, amellyel több ajánlattevő esetén a verseny megnyerhető. Az ajánlatkérő válaszában nem adott részletes információt az alapos piackutatás módszertanáról, eredményéről, így a kérelmező számára nem ismert, hogy milyen szempontok alapján döntött úgy – a piacon általánosan elérhető

eszközökkel szemben –, hogy minden körülmények között egyetlen gyártó, egyetlen típusával lehessen valós nyeresési eséllyel ajánlatot tenni.

7. Az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában kifejtette továbbá, hogy számára az értékelt 50V alatti üzemi feszültség mennyire releváns és milyen „értékkel” bír, ám az ennek alátámasztásaként hivatkozott érvek nem helytállóak, azokat az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmező tételesen cáfolta, elébe menve a kapott válaszoknak. Tekintettel arra, hogy a piacon elérhető szinte valamennyi ilyen jellegű berendezés magasabb üzemi feszültséggel működik, mint az ajánlatkérő által magas súlyszámmal értékelt 50V, így kijelenthető, hogy az értékelési szempont semmiképpen sem lehet arányos, a beszerzési tárgy jellemzőivel, jelentőségével ténylegesen összhangban álló, az kizárólag a valódi verseny kizárására, szűkítésére alkalmas. A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelemben is megfogalmazta, hogy a vitatott 30-as súlyszámmal szerepeltetett értékelési szempont – tekintettel annak abszolút „igen/nem” pontozási módszertanára – kifejezetten alkalmas a verseny torzítására, mivel közel 50%-os árelőnyt biztosít a preferált gyártó számára, egyben minden más ajánlattevő számára lehetetlen olyan irreálisan alacsony ár meghatározása, amivel valós nyeresési eséllyel tudna ajánlatot tenni. Természetesen adott esetben elfogadható volna még egy ilyen magas súlyszámmal szerepeltetett értékelési szempont is, amennyiben az valós kalkuláción alapulna, a szempont tényleges jelentőségével összhangban állna. Jelen beszerzés esetében nem jelent, nem jelenthet ekkora különbséget a fenntartási, üzemeltetési, karbantartási költségek mértéke, hiszen az ajánlatkérő által sem vitatottan a „megnövekedett” költségek csupán a jótállási időszak leteltét követően jelentkeznek, ám ezen költségek nem kerültek alátámasztásra, objektív indoklásra. A szervizelés költségeivel és egyszerűségével kapcsolatos ajánlatkérői állítások csupán feltételezések, melyek nem kerültek objektíven alátámasztásra, mivel egy ilyen takarítógépnél általánosságban elmondható, hogy attól függetlenül, hogy 48V vagy akár 96V üzemi feszültséggel működik, nem az üzemi feszültség határozza meg, hogy a gépet hányszor kell, vagy nem kell szakszervizbe szállítani. A különféle üzemi feszültséggel működő gépeken található részegységek (pl. tányérseprűk, 12V rendszer stb.) hasonlóak, ezért ez nem jelent eltérést, vagy többletköltséget a felhasználó részére. Ezenfelül az eljárásban preferált alacsony üzemi feszültséggel működő géphez képest több olyan piaci szereplő is ismert, amelyeknél a szerviz periódus jóval ritkábban van előírva a gép üzembiztonsága és megbízhatósága miatt, mely természetesen költségcsökkentést tud eredményezni a felhasználó számára. Az egyes berendezések esetleges meghibásodásának jellege határozza meg, hogy az adott esetben helyszínen javítható, vagy szervizbe szállítása szükséges. Ez nincs összefüggésben az üzemi feszültséggel, hiszen, ha egy 50V üzemi feszültség alatt működő eszköz olyan jellegű meghibásodást produkál, melyet helyszínen nem lehetséges orvosolni, úgy azt is szervizbe kell szállítani, míg a magasabb üzemi feszültségű berendezések esetében sem gyakori, vagy gyakoribb az ilyen jellegű meghibásodás. A kérelmező szerint az ajánlatkérő ezen állítását sem támasztotta alá, így az üzemeltetési, karbantartási szempontok nem kerültek objektíven indoklásra. Egyebekben az sem elfogadható érvelés, hogy egy magasabb üzemi feszültségű eszköz esetleges javításához, karbantartásához különlegesen felszerelt szakműhelyre, vagy „erősáramú” villamossági szakemberre volna szükség, mivel egy általános villanyszerelői képesítéssel rendelkező szakember is jogosult akár 220V-os hálózati rendszerek javítására is, így egy ennél jóval kisebb feszültségű berendezés esetleges javítása sem igényel különleges végzettséget. Szintén életszerűtlen az ajánlatkérő állítása, miszerint egy több tízmillió forintos célgépet a jótállási időszak lejártát követően nem a forgalmazóval, vagy gyártóval kíván szervizeltetni, hanem kizárólag saját hatáskörében, önállóan tervezi annak további karbantartását.

8. Az ajánlatkérő válaszában gyengeáramú berendezésnek minősíti a 48V-os üzemi feszültséggel működő eszközt, viszont definíció szerint „Gyengeáramú az a villamos berendezés, ahol a villamos áramot nem munkavégzésre, hanem jelátvitelre használják. A gyengeáramú készülékekre jellemző, hogy kis elektromos feszültségen működnek. Az alacsony feszültségen az úgynevezett 24V-nál kisebb feszültségű törpefeszültséget értjük”, tehát ilyen értelmezési tartományban nem mérvadó az 50V-os határ megállapítása, az kizárólag versenytorzító céllal kerülhetett meghatározásra. Válaszában kifejti, hogy alapos piackutatást végzett, mely alapján megállapította, hogy több eszköz is megfelel a piacon az 50V alatti üzemi feszültség követelményének, így több ajánlattevő is meg tudja szerezni az értékelési szempont szerinti többlet pontszámot. A kérelmező piaci ismeretei alapján – valamint az általa végzett átfogó piackutatás alapján – kizárólag egy gyártó képes megszerezni az értékelési szempont szerinti többletpontokat, nincs egyéb eszköz melynek üzemi feszültsége 50V alatti volna. Az ajánlatkérő nem csatolta a piackutatásának eredményét, még példálózó jelleggel sem sorolta fel a szerinte megfelelő berendezéseket. A kérelmező az alábbi gyártók alábbi típusú eszközeit látja megfelelőnek a műszaki leírás elvárt paraméterei szerint, melyek közül egyik eszköz sem 50V alatti üzemi feszültséggel működik:

1. Rasco Lynx Charge
2. Boschung Sweeper S2.0
3. Bucher CityCat V20e

Az ajánlatkérő nem fogalmazott meg olyan releváns, alátámasztott indokot, mely alapján elfogadható volna a kiragadott műszaki paraméter ilyen mértékben történő értékelése – sem költség, üzemeltetési észszerűség, karbantartási költségek, vagy munkabiztonság tekintetében nem kedvezőbb az 50V üzemi feszültség alatt működő berendezés - a vitatott szempont jogszerűtlen alkalmazása így kizárólag a verseny korlátozására és egy gyártó indokolatlan előnyben részesítésére alkalmas.

5. A kérelmező szerint a 30-as súlysúly alkalmazása egyrészt objektív módon is túlzó, jelentősen meghaladja a kialakult közbeszerzési joggyakorlat szerint „elfogadott” mértéket, másrészt nem áll arányban az értékelési szempont tényleges jelentőségével és a szerződés tárgyával. Kizárólag egy önkényesen kiválasztott műszaki paraméterre vonatkozik, illetőleg olyan magas mértékű az ajánlati ár értékelési szempontjához képest, hogy azon ajánlattevőknek, akik nem tudják teljesíteni a műszaki értékelési szempontra tett „igen” megajánlást, kizárt az esélyük a versenyképes ajánlattételre. Hivatkozott a Döntőbizottság D.19/17/2018., a D.218/18/2018. és a D.251/22/2017. számú határozataira, amely szerinte alátámasztják véleményét.

6. A kérelmező igazolta 340.515.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését. Kérte a jogsértés megállapítását és a jogsértő felhívás megsemmisítését, továbbá az ajánlatkérő kötelezését az eljárással összefüggésben felmerült költségei – köztük 300.000.-Ft jogi képviselési díj megfizetésére kötelezésére.

7. Kérelmezői jogosultsága körében kifejtette, hogy a közbeszerzési eljárásban érdeklődő gazdasági szereplőként vett részt, majd kezdeményezett előzetes vitarendezést az értékelési szempont meghatározása, illetve annak indokolatlan és túlzó súlysúlya miatt. Az érintett piacon régóta jelenlévő gazdasági szereplő, a hasonló tárgyban megindított közbeszerzési eljárások állandó résztvevője, számos nyertes ajánlat benyújtója, így tisztában van a versenytársak termékeinek jellemzőivel, azzal is, hogy a vitatott értékelési szempont jelentősége igen csekély, annak súlysúlya nem áll arányban az értékelési szempont tényleges jelentőségével, a meghatározott értékelési szempont, mint műszaki „előny” a legjobb ár-érték szempontrendszer követelményének nem felel meg, így megsérti a Kbt. tételes és alapelvi

rendelkezéseit is. A korábbi – hasonló tárgyban, más ajánlatkérő által lefolytatott – közbeszerzési eljárásban nyújtott be ajánlatot, mely eljárás során nyilvánvalóvá vált számára, hogy az előnyben részesített eszköz ajánlati árával gyakorlatilag azonos piaci árakon lehetséges ajánlatot tenni, ám a vitatott értékelési szempont alapján jogszerűtlenül biztosított árelőny ismeretében nem lehetséges egyenlő eséllyel részt venni az eljárásban. Olyan alacsony árat nem lehetséges megadni magasabb üzemi feszültségen működő eszköz esetén, amely ilyen súlyszám mellett valós versenyt generálhatna. A verseny tisztaságához, esélyegyenlőséghez, valamint az érdemi verseny biztosításához való közvetlen joga sérült azáltal, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon határozta meg a vitatott értékelési szempontot és annak súlyszámát, így ellehetetlenítve, hogy versenyképes ajánlatot tudjon benyújtani. Fentiek értelmében, mivel a súlyosan versenytorzító hatással bíró értékelési szempontot és annak súlyszámát az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak ellenére sem módosította, illetve vontta vissza a felhívást, nem nyújtott be ajánlatot az eljárásban, mivel a vitatott értékelési szempont behozhatatlan árelőnyt biztosított egy forgalmazó egy terméke számára, így versenyképes ajánlat más termékkel nem volt benyújtható. Amennyiben a Döntőbizottság intézkedésével a jogsértő felhívást megsemmisíti, és az ajánlatkérő jogszerűen alkalmazott értékelési szempontok előírásával ismételten meghirdeti a beszerzést, úgy valós piaci versenyben tud megjelenni az új eljárás során, mely értelemszerűen közvetlen gazdasági érdeke.

8. Az ügyfélképességét érintő eljárásjogi kifogással kapcsolatosan előadta, hogy a jelen tényállás eltért az ajánlatkérő által hivatkozott kúriai ítéletben foglaltaktól. A közbeszerzési eljárás résztvevőinek közvetlen jogos érdekét a jogszerű eljárás iránti igénytől pusztán annak alapján elvitatni nem lehet, hogy a jogsértés esetleges megállapítása a beszerzés eredményességét veszélyezteti. A hivatkozott ítélettel szemben éppen azt kívánja elérni, hogy ne kizárólag egy ajánlattevő legyen képes nyertes ajánlat benyújtására, így a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt céllal kedvezőbb jogi helyzetbe kerül. A Kúria fent hivatkozott ítéletéből ugyanakkor kiolvasható, hogy bár a Kbt. nem határozza meg a jogos érdek fogalmát, de azt a konkrét eset összes körülményének figyelembevételével kell megállapítani, továbbá rámutat arra, hogy a közbeszerzési eljárás célja, hogy valós piaci verseny során kerüljön kiválasztásra a legalkalmasabb nyertes ajánlattevő, mely egybevágh a saját álláspontjával is. Rámutatott, hogy az Európai Bíróság a jogorvoslati irányelv tekintetében folytatott jogértelmező-jogfejlesztő tevékenysége során már több ítéletében megállapította, hogy a 89/665. számú irányelvnek az a célja, hogy védelemben részesítsék az ajánlattevőket az ajánlatkérő önkényességével szemben. Fentiekkel összhangban még abban a szakaszban kezdeményezte az előzetes vitarendezést, majd annak elutasítását követően a jogorvoslati eljárást, amikor még ajánlat benyújtása nélkül is orvosolható volt/lett volna a sérelem.

9. Véleménye szerint továbbá a jelen esetben az ügyfélképességnek nem feltétele az ajánlattevői státusz, mivel a Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezetek is ügyfélképesek, ám ezen szervezetek praktikusán nem tudnak megjelenni ajánlattevőként. Az eljárást megindító felhívás és/vagy közbeszerzési dokumentumok jogsértő volta miatti jogos érdek sérelme megvalósulásának nem feltétele, nem lehet feltétele az ajánlattevői státusz. Az ügyfélképesség megítélése során olyan megkülönböztető magatartás nem történhet, hogy valaki a jogsértés ellenére képes vagy nem képes ajánlatot tenni, hiszen ajánlatkérőnek lehetősége lett volna a jogorvoslati kérelem benyújtásáról való tudomásszerzéskor (az ajánlattételi határidő lejárta előtt) eljárási cselekményeket tenni. Ügyelt arra, hogy az ajánlatkérőnek még legyen lehetősége az eljárásával kapcsolatban eljárási cselekményeket tenni, legyen az az eljárás visszavonása, az ajánlattételi határidő meghosszabbítása. A tevőleges ajánlatkérői magatartás

is hozzájárult ahhoz, hogy tárgyi eljárásban az eljárást megindító felhívással kapcsolatos jogorvoslati eljárásra az ajánlattételi határidőt követően, tehát már benyújtott ajánlat mellett kerül sor.

10. Hivatkozott arra, hogy a Kúria a Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítéletben kimondta, hogy téves az az értelmezés, miszerint a jogos érdeksérelem kapcsán csak akkor lehetne az ügyfélképességet megállapítani, ha a jogsértés megállapítása esetén a kérelmező az eljárás nyertesévé válhatna. Ilyen szűkítő értelmezést a Kbt. 148. § (2) bekezdésének sem rendszertani, sem szerkezeti, sem nyelvtani értelmezése nem tesz lehetővé, mert ilyen rendelkezést, erre utaló szabályt a Kbt. 148. §-a nem tartalmaz. Az ítélet értelmében a jogorvoslati kérelem előterjesztése esetén a közvetlen jogi érdek fennállását befolyásolja az, hogy az eljárás melyik szakaszában, milyen döntés ellen kerül benyújtásra jogorvoslati kérelem. Majd ismertette a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.739/2023/9. számú ítéletében foglaltakat, ahol kifejtésre kerül az is, hogy az eljárási cselekmények időbelisége is relevanciával bír. A jelen kérelem által vitatott értékelési szempont megítélése tekintetében irreleváns, hogy bármely érdekelt szereplő nyújtott-e be ajánlatot, vagy sem az időközben letelt – és nem meghosszabbított – ajánlattételi határidőre. Amennyiben nem járt volna le időközben az ajánlattételi határidő, úgy az ügyfélképesség megítélése szempontjából irreleváns volna az ajánlat benyújtása kérdése, hiszen fel sem merülhetne, hogy jogosan vitathatja az értékelési szempont jogszerűségét. Más oldalról vizsgálva az ajánlatkérő érvelését, amennyiben a kérelmező ajánlatot nyújtott volna be az általa jogszerűtlennek ítélt felhívás és dokumentáció alapján, úgy az ajánlatkérő jogosan érvelhetett volna azzal, hogy a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatával elfogadta a közbeszerzési eljárás feltételeit, így ajánlattevőként már nem vitathatja az értékelési szempont jogszerűségét.

11. Az ajánlatkérő jogorvoslati eljárás során tett érdemi észrevételével összefüggésben kifejtette, hogy nem azt sérelmezi, hogy a vitatott értékelési szempontra nem képes a legelőnyösebb ajánlatot benyújtani, hanem kifejezetten azt, hogy erre egyedül és kizárólag egy gyártó egyetlen terméke képes. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában, valamint az észrevételeiben is számos olyan szempontot sorakoztat fel, amelyekkel a súlyszám jogszerűségét, az értékelési szempont számára releváns mértékét, tényleges jelentőségét kívánja alátámasztani. Az üzemeltetést, működési feltételeket érintő érvekkel összefüggésben előadta a kérelmező, hogy a fenntartási költségek között oly mértékű különbség van az 50V üzemi feszültség alatt működő berendezések javára, hogy az csak jelentős bekerülési költség különbséggel kompenzálható, ezzel indokolva az értékelési szempont túlzó súlyszámát. Az ajánlatkérő objektív adatokkal nem támasztja alá, csupán várható fenntartási költségként hivatkozik ezen költség elemekre, amelyek a kérelmező piaci ismerete alapján nem kimutatható, elenyésző különbségek, melyek nem feltétlenül ott mutatkoznak meg, hogy egy eszköz 50V alatti vagy feletti üzemi feszültséggel működik. A kérelmező szerint, amennyiben ténylegesen az alacsony üzemeltetési költség elérése volna az ajánlatkérő célja, úgy sokkal célravezetőbb és műszakilag indokoltabb volna a maximális energiafelvételt is értékelni, annak súlyának megfelelően, mivel ez folyamatos megtakarítást eredményez, ha a gép üzemel, munkát végez. Félrevezető az ajánlatkérő azon magyarázata is, miszerint gyengeáramú rendszerekhez értő villanyszerelővel rendelkezik, ezért előnyös számára a 48V-os üzemi feszültséggel működő eszköz. A kérelmező felhívta a figyelmet, hogy „gyengeáramú az a villamos berendezés, ahol a villamos áramot nem munkavégzésre használják. A gyengeáramú rendszerek kategóriájába beletartozik az analóg és digitális jelátvitel technika, az analóg elektronika, a vezérléstechnika és az ún. informatikai beágyazott rendszerek”. Ez alapján attól függetlenül, hogy 50V alatti vagy feletti a berendezés, nem beszélhetünk gyengeáramú berendezésről, melyhez – függetlenül az üzemi feszültségétől –

olyan jellegű szerviz esetén, mely a gép elektromos rendszerét érinti (pl. akkumulátorhiba stb.), az ajánlatkérő munkavállalója nem tudja elvégezni a felmerülő szervizfeladatokat (a garanciaidő lejártá után sem), tehát ezzel nem csökkenti a felmerülő költségeket. Az, hogy valamilyen hiba miatt szervizbe szükséges-e szállítani egy adott gépet, nem a gép üzemi feszültsége határozza meg, hanem a hibajelenség jellege. Amennyiben az ajánlatkérő célja valóban a lehető legolcsóbb működtetési és fenntartási költség, úgy olyan – az érintett gépeknél már több gyártónál alapfelszereltségként elérhető – ún. távoli hozzáférést kellene kérnie akár – megfelelő súlyszám meghatározása mellett - értékelési szempontként, mely lehetővé teszi több elektromos és elektronikus hiba távolról történő elhárítását, anélkül, hogy a gép beszállításra kerülne vagy egy szerelőnek a helyszínre kelljen mennie. Amennyiben az alacsonyabb szervizelési igény meghatározása a cél, érdemes volna esetleg a gyárilag előírt szervizintervallumokat bekérni üzemórákra bontva, ez alapján pontosabban látható és értékelhető a szervizigénye és szervizköltsége az adott gépnek. A kérelmező vitatta a gép önsúlyára vonatkozó ajánlatkérői érvelést is. Nem az esetleges hidraulikai rendszer, hanem éppen a 48V-os feszültségből adódó többlet akkumulátor mennyiség növeli a tömeget, ahogy vitarendezési kérelmében is kifejtette, magasabb üzemi feszültséggel rendelkező gépnél ugyanolyan energiatároló képesség eléréséhez kisebb kapacitású, ezzel együtt kisebb önsúlyú akkumulátor is elegendő, ami egy ilyen jellegű berendezésnél akár több száz kilogramm eltérést is jelenthet, vagyis az önsúllyal pont ellentétes arányban áll az üzemi feszültség. A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az 50V (48V) alatti üzemi feszültség – mint műszaki paraméter – egyáltalán nem jelent előnyt sem üzemeltetési, sem szervizköltségek tekintetében a magasabb üzemi feszültséggel működő berendezésekkel szemben, az ajánlatkérő erre vonatkozó érvelése helytelen, szakmaiatlan és nem támasztja alá sem az értékelési szempont alkalmazását, sem annak súlyát, jelentőségét.

12. A kérelmező nyilatkozott, hogy az ajánlatkérői igényt, hogy az adott értékelési szempont megjelenjen az eljárásban, nem vonja kétségbe, csak ahogyan a fent leírtak alapján is megállapítható, az nem alkalmas az ajánlatkérői cél elérésére, így jelentősen alacsonyabb súlyszámmal bírhatna csak, de még ebben az esetben is indokolatlanul előnyben részesítene egy gyártót és egyetlen terméket. Feltéve, de meg nem engedve, hogy a vitatott értékelési szempont tényleges relevanciával bír az ajánlatkérő számára, úgy a kérelmező szerint legfeljebb ötös súlyszám állhatna arányban annak valós jelentőségével.

13. Nyilatkozott a kérelmező, hogy azt nem vitatja, hogy 50V feletti üzemi feszültséggel működő eszközzel is lehet érvényes ajánlatot tenni, hanem azt állítja, hogy nyertes ajánlatot – a versenytörzítő értékelési szempont miatt - kizárólag egyetlen fogalmazó egyetlen berendezésével lehetséges benyújtani. Félrevezető az ajánlatkérő azon állítása, miszerint több önkormányzat is gyengeáramú gépeket keres hasonló célra a munkabiztonság és a kedvező üzemeltetési költségek miatt. A kérelmező jelentős számú közbeszerzési eljáráson indul, így széleskörű rálátása van az elektromos kisteherautók, munkagépek, parkfenntartó eszközök, takarító gépek stb. kiírásaira, az egyes közbeszerzési eljárások műszaki követelményeire, továbbá értelemszerűen az alkalmazott értékelési szempontrendszerre. Az elmúlt években mindössze egyetlen közbeszerzési kiírással találkozott, ahol az 50V alatti üzemi feszültség első esetben műszaki minimum követelményként - majd az általa kezdeményezett vitarendezést követően visszavont és ismételt meghirdetett eljárásban már - értékelési szempontként jelent meg. Az ajánlatkérő állításával ellentétben tehát nem általános gyakorlat, hogy az eljárásokban 50V alatti üzemi feszültségen működő berendezéseket keresnek, ám ahol ez egy esetben megtörtént, ott szintén igazolható, hogy kizárólag egy gyártó, egyetlen termékével volt lehetséges nyertes ajánlatot benyújtani.

Téves azon ajánlatkérői feltevés, miszerint a kérelmező azért támadja az eljárást, mert nem lenne képes versenyképes ajánlatot tenni. Erre vonatkozóan senki nem rendelkezik és rendelkezhet valós információkkal. Figyelemmel azon tényre, hogy a közbeszerzési eljárás egyetlen ajánlattevője és a kérelmező azonos piacon mozog, számos eljárásban tesz mindkét gazdasági szereplő ajánlatot, az adott eljárásban meghatározott jogos ajánlatkérői elvárások és a gazdasági, piaci mozgások határozzák meg, hogy egy-egy eljárásban mely ajánlattevő tesz nyertes ajánlatot. Ez mindaddig így van, amíg az ajánlatkérő a Kbt. előírásainak megfelelően határozza meg a műszaki követelményeket és az értékelési szempontokat. Ezen tény alátámasztására utalt az EKR001184752023. szám alatt folytatott, majd annak visszavonása után megismételt EKR001266092023 számú közbeszerzésekre, amelyek a jelen kérelemmel érintett eljárással hasonló paraméterekkel rendelkező eszköz beszerzését célozták. Ezek az eljárásokon részt vett, mint érdeklődő gazdasági szereplő, illetve, mint ajánlattevő. Az első eljárásban előzetes vitarendezési kérelme alapján – mely az 50V alatti üzemi feszültség műszaki követelményként való előírását vitatta – az eljárás visszavonásra került, majd az ismételten meghirdetett eljárásban ezen műszaki paraméter értékelési szempontként jelent meg, abban az esetben – további műszaki szempontok mellett - 10-es súlyszámmal. A megismételt közbeszerzési eljárás során érvényes ajánlatot nyújtott be, valamennyi (igen/nem) értékelési szempontra pozitív vállalást téve, kivéve a most is vitatott 50V alatti üzemi feszültség szempontot. Az eljárásban két ajánlat került benyújtása, az ajánlati árak között a különbség alig 1%-os mértékű volt, de az értékelési szempont sajátossága miatt a kérelmező gyakorlatilag esélytelen volt versenyképes ajánlatot benyújtani. Látható, hogy a két eszköz között (igaz, hogy a jelen eljárásban kismértékben más specifikációjú, ugyanakkor alaptípust tekintve ugyanaz az eszköz kerül beszerzésre) szignifikáns árkülönbség nem tapasztalható, így azon ajánlatkérői feltevés, miszerint azért támadja a közbeszerzést, mert az árával sem tudna versenypozícióba kerülni, egyértelműen téves. A jelen eljárásban megajánlható eszközök közötti árkülönbséget befolyásolja az eszközök felszereltségi szintje, az euro árfolyam, a felvállalt árfolyamkockázat mértéke, a gyártók jelenlegi termelési kapacitásai, az adott szerződésre betervezett nyereség mértéke, de még a szállítási határidő is. Emiatt sem tartja elfogadhatónak az ajánlatkérői észrevételeket, mivel jogszerű kiírás esetén alkalmas és képes volna valós versenyt generáló árat megadni, amely egyebekben ajánlatkérői érdek is kell, hogy legyen. Az ajánlatkérő jelenlegi eljárásával láthatóan jelentősen szűkítette az eljárás iránt érdeklődők körét, hiszen nem érkeztek további ajánlatok, vagyis a piacon meglévő, 50 V feletti üzemi feszültségű eszközöket forgalmazó gazdasági szereplők sem nyújtottak be ajánlatot, hiszen az értékelési szempont alapján minden piaci szereplő egyértelműen láthatta a Kbt. alapelveinek sérelmével megadott súlyszám mellett, hogy ilyen eszközzel nem lehetséges nyertes pozícióban kerülni. A jelen eljárásban vitatott 30-as súlyszám irreális, behozhatatlan árelőnyt biztosít a preferált terméknek, így minden más ajánlattevőnek közel féláron kellene ajánlatot tenni a valós nyeresési esély érdekében, ami - tekintve, hogy az eszközök piaci versenyára általában legfeljebb 10-20%-kal tér el egymástól – ésszerűen nem elvárható egy gazdasági szereplőtől sem. Ez a gyakorlatban – figyelemmel az eljárás becsült értékére - azt jelentené, hogy egy hasonló műszaki specifikációval rendelkező, a műszaki előírásoknak mindenben megfelelő, ugyanakkor 48 V feletti üzemi feszültséggel működő, és modernebbnek is tekinthető eszköz árának nagyságrendileg 40 %-kal kellene olcsóbbnak lennie. A fenti üzemeltetési, karbantartási és egyéb ajánlatkérő által hivatkozott szempontok csak akkor bírnának relevanciával, ha ezt a 40%-os költségtöbbletet az üzemeltetés, karbantartás alacsonyabb költségeivel fedezni, kompenzálni tudja:

Ajánlati ár (nettó Ft)	50V alatti üzemi feszültség (igen/nem)	értékelési pontszám
súlyszám 70	súlyszám 30	
(az eljárás becsült értéke) 68 000 000	igen	701,80
5,74	10,00	
401,80	300,00	
39 000 000	nem	700,00
10,00	0,00	
700,00	0,00	

A fenti táblázatból látszik, hogy az ajánlati ár fordított arányosításával történő értékelés során (0-10 pontkiosztással számolva) az üzemi feszültség szempont a megadott súlyszámmal milyen irreális árelőnyt biztosít valamennyi piaci szereplővel szemben egyetlen termék számára. Az ajánlatkérő által közölt becsült érték szerinti ajánlati ár esetében mintegy 29.000.000.-Ft-al magasabb ajánlat esetén is a Tenax Electra EVOS 2.0 eszközzel pályázó ajánlattevő nyerne, mely árkülönbözet az ilyen jellegű gépek teljes életciklusa alatt sem térülne meg a fenntartási költségek körében.

14. A kérelmező ismertette, hogy az ajánlatkérő több alkalommal hivatkozott az általa végzett alapos piackutatásra, melynek eredményét észrevételében megosztotta és állítása szerint legalább három berendezéssel pályázva is lehetséges megszerezni a vitatott értékelési szempont szerinti többlet pontokat. A kérelmező a saját, tárgyban elvégzett piackutatása alapján fenntartotta, hogy csak az ajánlatkérő által is bemutatott – és vélhetően a benyújtott ajánlatban is szereplő - Tenax Electra 2.0 EVOS típusú seprőgép az egyetlen létező termék, mely képes megszerezni a vitatott értékelési szempont szerinti többlet pontokat, behozhatatlan és súlyosan versenytorzító árelőnyt biztosítva így ezen eszköz forgalmazója részére. Megjegyezte, hogy a Cleanvac és Sweepjet termékeknek nincs magyarországi kereskedelmi érdekeltségük, forgalmazójuk, szervízhálózatuk, telephelyük, értelemszerűen ezért sem indulnak Magyarországon közbeszerzési eljárásokon, bár kétségtelen, hogy a lehetőségük megvolna rá. Megvizsgálta a Cleanvac és Sweepjet termékek gyártói, kereskedői hátterét, valamint a rendelkezésre álló közbeszerzési adatbázisokat (EKR, KBA stb.). Ezen termékeket gyártó vagy forgalmazó gazdasági szereplők a nyilvánosan elérhető adatok alapján egyetlen alkalommal sem jelentek meg a hazai közbeszerzési piacon sem ajánlattevőként, sem más minőségben, így az ajánlatkérő piackutatási eredménye minimum megkérdőjelezhető. Önmagában azon tény, hogy a világon létezik még olyan termék, amely alapján ajánlat tehető, még nem alapozza meg azon ajánlatkérői magatartást, amely jelen eljárásban megvalósult. Mindkét gyártótól kért be ajánlatot az ajánlatkérő által ismertetett eszközökre, mely alapján kijelenthető, hogy azok egyrészt nem felelnek meg a műszaki előírásoknak, másrészt a Jungo Sweepjet gyártói tájékoztatása szerint nem terveznek magyarországi terjeszkedést és mivel nem rendelkeznek szervízháttérrel, így ajánlatot sem adtak a gépre (a kapott tájékoztatásokat csatolta). Az ajánlatkérő által felsorolt Road Sweeping Vehicles Cleanvac ST500 és ST5500, valamint Jungo Sweepjet termékek 48V-os üzemi feszültséggel üzemelnek, azonban mégsem kaphatnák meg a műszaki értékelési szempont szerinti többletpontokat, figyelemmel arra, hogy ezen eszközök egyéb műszaki paraméterek tekintetében nem felelnek meg az ajánlatkérő által előírt elvárásoknak, így az eljárási cselekmények során nem juthatnának el az értékelésig, pontozásig. Az eszközökkel nem tehető érvényes ajánlat az alábbiak szerint:

Road Sweeping Vehicles Cleanvac ST500-5500

Szélessége (125cm) és magassága (220cm), valamint az ST5500 szélessége (160cm), magassága (240cm) és hossza (550cm) is meghaladja az Ajánlatkérő által elvárt szélesség

max. 120cm, magasság max. 210cm, hosszúság max. 400cm mértékeket, továbbá a gyűjtőtartály térfogata csupán 0,5m³ az elvárt minimum 2,0m³-rel szemben, illetve a víztartály 300l-es mértéke sem éri ez az Ajánlatkérő által előírt legalább 400l-t.

Jungo Sweepjet

Szélességi mérete (130cm) meghaladja az Ajánlatkérői maximum 120cm-es előírást.

A kérelmező csatolta az angol nyelven nyilvánosan elérhető műszaki specifikációkat, amelyekben megjelölte azokban az ajánlatkérésnek nem megfelelő műszaki paramtereket.

15. A fentiek alapján érvényes és nyertes ajánlatot az eljárásban megfogalmazott előírások és értékelési szempontok alapján egyedül és kizárólag a Tenax Electra 2.0 EVOS típusú seprőgép forgalmazója képes tenni az értékelési szempont ilyen mértékű súlyszáma mellett. Ezt igazolja, hogy a közbeszerzési eljárásban egy ajánlattevő vett részt, amely a Tenax Electra 2.0 EVOS típusú seprőgép forgalmazója. A piac valós felmérése alapján látható, hogy az ajánlatkérő az eljárást nem a Kbt. 28. §-ában is előírt gondossággal készítette elő, nem lehetett olyan pozícióban, amely alapján az általa meghatározott értékelési szempont Kbt.-ben meghatározott követelmények szerinti súlyszámát megfelelően képes lett volna megadni. Ezáltal látható, hogy mind a tételes, mind az alapelvi jogsértés megvalósult a verseny jogszerűtlen korlátozása okán.

16. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során felhívta a kérelmezőt, hogy nyilatkozzon azzal összefüggésben, hogy mely okok miatt nem áll módjában olyan terméket megajánlani, amely megfelel a „maximum üzemi feszültség 50V alatti” követelménynek, így különösen mely okból nem áll módjában a Tenax Electra 2.0 EVOS típusú terméket megajánlani a tárgyi közbeszerzési eljárásban. A kérelmező előadta, hogy ő maga kizárólagos hazai forgalmazója a Boschung Urban Sweeper S2.0 100% elektromos seprőgépnek, amely az ajánlatkérő által támasztott valamennyi műszaki követelménynek (kivéve természetesen az értékelési szempont szerint üzemi feszültség kérdését) megfelel. Azon túl, hogy ezt a készüléket Magyarországon egyedül tőle lehet megvásárolni, a kizárólagosság azt is jelenti, hogy a gyártó kikötése alapján ebben a termékkörben a kérelmező nem árulhatja más gyártó termékét, hiszen ezzel házon belüli verseny valósulna meg egy ilyen kis piacon. Az erre vonatkozó gyártói nyilatkozatot csatolta. Ez a kettős kizárólagosság az érintett piacon, vagyis az elektromos kommunális gépek piacán teljesen mértékben bevett és megszokott eljárás mód. Az elmúlt három év azon közbeszerzési eljárásait megvizsgálva, ahol ajánlatot tett, összesen nyolc ajánlatot benyújtó gazdasági szereplő részvételét látta vele együtt. Ez alapján is látható, hogy az érintett piac rendkívül kicsi, nincs átfedés a forgalmazott járművek, munkaeszközök között, mindenki csak azon eszközöket forgalmazza, amelyekre az adott eszköz gyártójával megállapodással rendelkezik. Amennyiben más gazdasági szereplő forgalmazna 50V alatti üzemi feszültségű eszközt, vagy kifejezetten az ajánlatban szereplő Tenax Electra 2.0 EVOS terméket, akkor ajánlatot tett volna ebben az eljárásban, mivel az azért elmondható, hogy a kicsi piac ellenére a közbeszerzési verseny ezen termékkörökben létezik, és valós verseny szokott megvalósulni az eljárások során (természetesen, amennyiben az adott eljárás ajánlatkérője által megadott feltételek ezt lehetővé teszik). Nyilatkozott végül, hogy több évvel ezelőtt megkereste a Tenax gépek gyártóját, azonban a kapcsolatfelvétel sikertelen volt, erre vonatkozó irattal azonban nem rendelkezik.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

9. Az ajánlatkérő elsődlegesen ügyfélképességi kifogást terjesztett elő. Ismertette, hogy a Kbt. szabályozásában a jogalkotó meghatározta a jogorvoslati eljárás megindításának törvényi feltételeit, megállapította a jogorvoslati kérelem benyújtására vonatkozó előírásokat. A

jogorvoslati irányelv szerint a jogorvoslati eljárás igénybevételét legalább azon személyek számára lehetővé kell tenni, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott, vagy okozhat. A Kbt. 2. § (7) bekezdése kimondja, hogy e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. Idézte a Kbt. 148.§ (1) – (2) bekezdéseit, majd hogy a Kbt. kógens, erre tekintettel a törvényi keretek az irányadók a kérelmezői minőség megítélésére, azt nem lehet sem kiterjesztően, sem megszorítóan értelmezni. A kérelmező vonatkozásában nem állapítható meg a közvetlen jogos érdeksérelem a kifogásolt értékelési szempont vonatkozásában. Az ügyfélképeség kérdését mindig konkrét eljárás tekintetében kell vizsgálni és a kérelmező köteles az ügyfélképeségét megfelelően igazolni. A törvény a jogos érdeksérelmet szenvedettek, veszélyeztetettek számára biztosítja a jogorvoslati jogot. A kérelmezőnek a jogorvoslati eljárásban a közvetlen, jogos érdeksérelmét kell igazolnia. Jelen ügyben a kérelmező nem nyújtott be ajánlatot, így nem lehet megállapítani, hogy ténylegesen az üzemi feszültség értékelési szempontra vonatkozó nemleges megajánlása esetén nem lett volna esélye nyertes ajánlat benyújtására. A kérelmező nyilvánvalóan taktikázott azzal, hogy nem adott be ajánlatot az eljárásban, annak ellenére, hogy minden bizonnyal a felhívásban előírt műszaki paraméterekkel rendelkező gépet képes lett volna megajánlani, hiszen a jogorvoslati kérelme sem a műszaki paraméterek meghatározását vitatja. A kérelmező abban az esetben rendelkezne a jogorvoslati eljárásban ügyfélképeséggel, amennyiben a gyengeáramra vonatkozó értékelési szempont miatt sorolódott volna hátrébb, de egyébként ajánlati árban kedvezőbb ajánlatot tett volna más ajánlattevőnél. Azzal, hogy nem nyújtott be ajánlatot, egyrészt azt a látszatot keltheti, hogy kizárólag az értékelési szempont és a súlyszám miatt nem képes nyertes ajánlatot benyújtani, másrésztől viszont saját ügyfélképeségét veszélyezteti. Ajánlatkérő szerint valószínűleg ajánlati árban sem tudott volna kedvezőbbet megajánlani a benyújtott ajánlatban szereplőnél. Az ajánlatkérő ismertette a Kúria vonatkozó Kfv.II.37.111/2015./9. számú ítéletén alapuló joggyakorlatot.

10. Érdemben kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását, fenntartotta az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszát. Kifejtette, hogy a Kbt.-ben az ajánlatkérőnek nem csak kötelezettsége, de joga is van annak meghatározásához, hogy mit kíván beszerezni. Az ajánlatkérő döntési jogosultsága - a Kbt. tételes rendelkezéseinek figyelembe vételével - az is, hogy mely paramétert tekinti a beszerzési igényéhez kapcsolódó olyan értékelési szempontnak, ami alapján a legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja. A közbeszerzési eljárás során az ügy ura az ajánlatkérő, aki a Kbt. és a további vonatkozó jogszabályi rendelkezések keretei között maga határozhatja meg a beszerzési igényére tekintettel a közbeszerzési eljárás szabályrendszerét. A bírálati részszerzőpontokat az ajánlatkérő saját belátása szerint, igényeihez igazodva, szabadon határozhatja meg, ebben a jogában az alapelvi rendelkezések korlátozzák csak. A kérelmező által vitatott értékelési részszerzőpont egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, nem biztosít önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hiszen objektíven értékelhető, nem az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága kerül értékelésre és nem minősül többszöri értékelésnek, valamint biztosítja a Kbt. 2. § (1)-(5) alapelvek betartását. Hangsúlyozta, hogy önmagában az a tény, hogy a kérelmező az általa vitatott értékelési szempontra nem tud az ajánlatkérő által legelőnyösebbnek értékelt műszaki szakmai ajánlatot benyújtani, még nem alapozza meg a verseny tisztasága, az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód sérelmét vagy az alapelvet sértő közpénzfelhasználást. Az ajánlatkérő nem járt el jogsértő módon azzal, hogy annak alapján határozta meg az értékelési szempontok minőségi szempontját, hogy milyen minőségi kritériumot tekintett a számára legfontosabbnak. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a Kbt. szabályai nem adnak lehetőséget arra az ajánlattevők számára, hogy az általuk kínált áruk tekintetében meghatározzák az ajánlatkérők számára, hogy a közbeszerzés tárgyához kapcsolódó minőségi

tulajdonságok közül mely tulajdonságokat és milyen súllyal vegyenek figyelembe. Még közbeszerzések esetén is abból kell kiindulni, hogy a piacgazdaság alapja, hogy a kínálat alkalmazkodik a kereslethez és nem fordítva. Megfigyelhető, hogy több önkormányzat is gyengeáramú gépeket keres erre a célra, mert munkabiztonság és főleg az elvégzendő feladatok és az üzemeltetési költségek alapján ezek tűnnek reális választásnak.

11. Kifejtette, hogy fontos kritérium számára, hogy a lehető legolcsóbb működtetési és fenntartási költségek mellett tudja közfeladatait végezni. Az üzemi feszültség tekintetében meghatározott értékelési részszerpont meghatározásával az ajánlatkérő célja a munkabiztonság, illetve a karbantartási folyamatok egyszerűbb, biztonságosabb és olcsóbb megvalósítása. Az ajánlatkérőnek fontos, hogy az általa üzemeltetett elektromos munkagép, 50V alatti gyengeárammal üzemeljen. A gyenge áram az ajánlatkérőnek a munkavégzés biztonságát (nincs áramütés veszély), illetve az egyszerűsített és ezért gazdaságos karbantartási és szervízfolyamatokat jelenti. Az előbbieken felül kiemelten fontos az alacsony feszültségből eredő kedvező energiafogyasztás, illetve alacsonyabb energiatárolási igény. Egy erősáramú berendezésen a legegyszerűbb szervíz munkát is csak speciális szakszervízben, erősáramú szerelői végzettséggel és jogosultsággal rendelkező szerelő végezheti. Mindez nagymértékben bonyolíthatja a folyamatokat (pl. nem lehet helyszínen szervizelni, csak a gépet elszállítva), ami beláthatatlan szintű üzemeltetési költségnövekményt jelenthet. A 48V üzemi feszültség valójában a direkt elektromos hajtás eredője. Mivel nincs hidraulika, jóval kisebb az önsúly. A direkt elektromos hajtás energiahatékonyabb megoldás (a hidraulika rendszerekben rengeteg az elvesző hulladékenergia). A hidraulikai rendszerek szervizelése is külön szakszervízt igényel a különböző hidraulikai folyadékok miatt, a gyengeáramú hajtással bíró motorral ellátott munkagéphez egyszerűbb beszerezni alkatrészeket, mint egy hidraulikus rendszerhez, ezért jóval költséghatékonyabb a szervizelés. Mindezek együtt megteremtik a kisebb elektromos motor és 48V üzemi feszültség lehetőségét. Ismertette, hogy a 48V előnye a munkabiztonság, és az egyszerűbb (olcsóbb) karbantartási folyamatok, összegzett előnyük a mérhetően alacsonyabb működési költség.

12. Az ajánlatkérő 100%-os tulajdonában lévő városüzemeltetési Kft. (leendő üzemeltető) alkalmazásában van olyan villanyszerelő, akinek elektrolakatos és villamos gépszerelő végzettsége van, aki ért a gyengeáramhoz. A jótállási idő után rengeteg mindent el fog tudni végezni a gép körül. Ha ez a gép egy erősáramú szerkezet, akkor hivatalosan az alkalmazásban lévő villanyszerelő már nem nyúlhatna hozzá, de még ha hozzá is nyúlhatna, nem rendelkezik az önkormányzat a speciális előírásoknak megfelelni kényszerülő szakmühellyel. Tehát a gépet állandóan szállíthatni kellene és a szakszervíz szolgáltatási díjait kellene megfizetni. Fentieknél megfelelően az ajánlatkérő számára az 50V alatti, gyengeáramú üzemi feszültség, több releváns és értékkel bíró előnnyel bír.

13. Hangsúlyozta, hogy bármely gazdasági szereplő, így a kérelmező is megajánlhat 50V feletti üzemi feszültséggel bíró eszközt és ajánlata érvényes lesz. A fenntartási költségek várható jelentős különbözete miatt csak akkor éri meg erősáramú gépet beszerezni, ha az beszerzési árban jelentősen kedvezőbb, mint a gyengeáramú gép. Mivel az ajánlatkérő hosszú távú üzemeltetést tervez, ezért felelősen gazdálkodva a fenntartási költségek viselésével is számolnia kell és törekednie kell azok minimalizálására. Az ajánlatkérő számára ezen értékelési részszerpont így magas relevanciával bír, ezért kívánja értékelni. A 30-as súlyszám a fentebb kifejtett ajánlatkérői igények és indokok alapján arányban áll az értékelési szempont tényleges jelentőségével és a szerződés tárgyával. Az eljárás megindítása előtt alapos piackutatást végzett, amelynek során megállapította, hogy az adott paraméternek - 50V alatti üzemi feszültség - több eszköz is megfelel a piacon, így az értékelési módszertan alapján

elérhető többlet pontszámot több, a piacon jelen lévő versenytárs (mint például a Tenax Electra 2.0 EVOS, Road Sweeping Vehicles Cleanvac ST500 & ST5500, Jungo Sweepjet) is meg tudja szerezni. Fent leírtak szerint az ajánlatkérő a Kbt. és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet előírásainak és indokolt szükségleteinek és anyagi lehetőségeinek megfelelően készítette el a felhívást és műszaki leírást, a versenyt nem korlátozza, egyenlő eséllyel a gazdasági szereplők megfelelő ajánlatot tehetnek.

14. A Döntőbizottság felhívására az ajánlatkérő csatolta a közbeszerzési eljárás előkészítése során az indikatív ajánlattétellel, előzetes piacfelméréssel kapcsolatosan keletkezett iratokat. A Döntőbizottság továbbá a jogorvoslati eljárás során felhívta az ajánlatkérőt annak igazolására, hogy a kérelmező állításával ellentétben többféle termék megfelel a tárgyi közbeszerzésben rögzített azon értékelési részszempontjában előírt követelménynek, mely szerint a „maximum üzemi feszültség 50V alatti”. Az ajánlatkérő nyilatkozatában fenntartotta azon állítását, mely szerint az általa a jogorvoslati eljárásban megjelölt termékek megfelelnek az említett értékelési szempontban közölt feltételnek. Nyilatkozott az ajánlatkérő, hogy a beszerzés forrása magyar, a támogatást a Balaton Fejlesztési Tanács nyújtja.

A Royal Kert Kft. érdekelt nyilatkozatai

15. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során a Kbt. 154. § (1c) bekezdés utolsó tagmondata alapján felhívta a részvételi szándékát a jogorvoslati eljárásban nem jelző Royal Kert. Kft. érdekeltet, nyilatkozzon azzal összefüggésben, hogy a Tenax Electra 2.0 EVOS típusú készüléket érintően kizárólagos forgalmazói jogosultsággal rendelkezik-e Magyarország területén. Az érdekelt nyilatkozott, hogy valóban ő az importőre a szóban forgó terméknek, de nem rendelkezik kizárólagos forgalmazói jogosultsággal Magyarország területén.

A Döntőbizottság eljárása, döntése és annak indokai

16. A Döntőbizottság a Kbt. 197. § (14) bekezdése, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 143. § (1) bekezdése szerint a jogorvoslati eljárás megindításának időpontjában hatályos jogszabályok alapján az alábbiak szerint vizsgálta meg az ajánlatkérő ügyfélképességi kifogásait.

17. A 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007/66/EK irányelv (a továbbiakban: Jogorvoslati Irányelv) 1. cikkének 3. pontja rendelkezik arról, hogy a jogorvoslati eljárás igénybevételét legalább azon személyek számára lehetővé kell tenni, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll.

A Kbt. 148. § (1)–(2) bekezdései szerint:

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul. Az eljárás megindítására irányuló kérelem és a hivatalbóli eljárást kezdeményező irat kizárólag írásban - a 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint -, a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt terjeszthető elő.

(2) Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre

jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselési szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)

A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 10. § (1) bekezdése szerint ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

18. A jogorvoslati kérelem tárgyát az első számú értékelési részszerzőpont aránytalan, túlzó és versenykorlátozó jellegének vizsgálata képezte, a kérelmező ezzel összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy az ott szereplő műszaki követelmény súlyszáma ellehetleníti a közbeszerzésben való részvételt. Nyilatkozatának megfelelően ajánlatot nem is nyújtott be a tárgyi közbeszerzési eljárásban, ugyanakkor nyilatkozott, hogy a tárgyi beszerzés piacán működő gazdasági szereplő, állítását igazolta. Mindezt az ajánlatkérő sem vitatta, arra hivatkozott, hogy a kérelmező valójában képes lenne a közbeszerzésen indulni, azonban valószínűsítette, hogy ajánlati árban nem tudott volna kedvezőbbet ajánlani a benyújtott ajánlatban szereplő termékénél, így az értékelési részszerzőpontot csak emiatt kifogásolja.

19. A Döntőbizottság döntéseiben annak függvényében ítéli meg a kérelmezőként fellépő személy ügyfélképességét, hogy a kérelmező esetében az állandósult joggyakorlat és az Ákr. fentebb idézett, közvetlen érintettséget követelő megfogalmazása szerint a közvetlen jogsérelem megállapítható-e, vagyis a kérelmező által jogsértőnek vélt tevékenység vagy mulasztás és a megsértett jog vagy veszélyeztetett jogos érdek közötti közvetlen kapcsolat, okozati összefüggés fennáll-e. Az ajánlatkérő hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.111/2015/9. számú ítéletében foglaltakra. A Döntőbizottság szerint az ítélet azon elvi megállapítása, mely szerint vizsgálni szükséges, hogy a kérelmező „a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt céllal [...] kedvezőbb jogi helyzetbe kerülhet-e”, a jelen esetre is irányadó. A kérelmező állította, hogy amennyiben nem kerül előírásra a vitatott értékelési részszerzőpont, vagy alacsonyabb súlyszámmal kerül a vonatkozó műszaki szempont figyelembevételre, képes ajánlatot benyújtani. Az az ítéleti megállapítás azonban, amelynek lényege, hogy az ügyfélképesség tekintetében bizonytalan kimenetelük miatt nem vehető figyelembe, ha a közbeszerzési eljárás a jogsértés megállapítása miatt eredménytelen lesz és ezért új közbeszerzési eljárást kell indítani, jelen esetre nem vonatkozhat. A jogorvoslati kérelem benyújtásakor a kérelmező számára nem az ítéletben kifejtett lehetőségek jelentettek (eredménytelenné nyilvánítás, új közbeszerzés) megoldást, hanem az, hogy ne kerüljön előírásra a vitatott értékelési részszerzőpont, mert az gátolja őt a versenyképes ajánlattételben. A kérelmezőnek a jogérvényesítésre irányuló tevékenysége körében tehát egyértelműen az jelentett motivációt, hogy versenyképes ajánlatot legyen képes adni a tárgyi közbeszerzésben, amelyben őt állítása szerint akadályozta a szóban forgó feltétel. Ezzel összefüggésben kell figyelembe venni és értelmezni a Kúria Kfv.II.37.487/2017/3. számú ítéletében foglaltakat. Eszerint az ügyfélképesség megítélésénél vizsgálni kell, hogy a jogorvoslattal élő kérelmező a közbeszerzési eljárás melyik szakaszában és mit vitat, közvetlen jogi érdekét a vitatott eljárási cselekmény sértette, veszélyeztette-e. Ebben a tekintetben a jelen ügyben az bír jelentőséggel, hogy a jogorvoslati kérelem benyújtására az ajánlattételt megelőzően került sor, a kérelmező nem tett ajánlatot, bár állította, hogy mint az érintett termékek piacán működő gazdasági szereplő, a vitatott előírás hiányában képes lenne versenyképes ajánlatot benyújtani és erre is törekszik. A Döntőbizottság továbbá az ügyfélképesség megítélése körében figyelembe vette

a Kúria a Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletében foglaltakat is, amely szerint „jog- vagy érdeksérelem akkor közvetlen, ha jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére.”. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ítéletnek a Jogorvoslati Irányelv előírásaival egyező értelmezése azt is jelenti, hogy a jog- vagy érdeksérelem akkor is közvetlen, ha a vélt jogsértés az ajánlattevő közbeszerzési szerződés elnyerésére irányuló reális esélyét veszi el, márpedig jelen esetben ez állapítható meg. Rögzíthető tehát, hogy az ügyfélképesség körében a joggyakorlat valós és a jogsértéssel közvetlen oksági kapcsolatban álló érdeksérelemnek tekinti azt a jogsértést, amely a közbeszerzés elnyerése érdekében erőfeszítéseket kifejtő ajánlattevő ezen tevékenységét akadályozhatja, jelen esetben pedig az értékelési részszempont vitatott előírása és súlyszáma a Döntőbizottság szerint is a kérelmező tekintetében ilyen hatást fejt ki.

20. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának nincs eljárásjogi akadálya, ezért azt érdemben a tárgyi közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos jogszabályok alapján az alábbiak szerint bírálta el.

21. Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma 92. pontja előírja, hogy a választott odaítélési szempontok nem ruházhatnak korlátlan választási szabadságot az ajánlatkérő szervre, továbbá biztosítaniuk kell a tényleges és tisztességes verseny lehetőségét, és olyan szabályoknak kell hozzájuk tartozniuk, amelyek lehetővé teszik az ajánlattevők által benyújtott információk hatékony ellenőrzését.

Az Irányelv 18. Cikk (1) bekezdés második mondata szerint a beszerzést nem lehet azzal a szándékkal kialakítani, hogy az adott beszerzés kikerüljön a jelen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal határozták meg a beszerzés feltételeit, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

Az Irányelv 67. Cikk (4) bekezdése szerint az odaítélési szempontok megválasztása nem eredményezheti azt, hogy az ajánlatkérő szerv korlátlan választási szabadsággal rendelkezzen. Az említett szempontoknak biztosítaniuk kell a tényleges verseny lehetőségét, és olyan előírásokat kell hozzájuk kapcsolni, amelyek lehetővé teszik az ajánlattevők által benyújtott információk tényleges ellenőrzését annak megállapítása érdekében, hogy az ajánlat mennyiben felel meg az odaítélési szempontoknak. Kétség esetén az ajánlatkérő szervnek érdemben meg kell győződnie az ajánlattevő által benyújtott információk és bizonyítékok helytállóságáról.

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114–116. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontja szerint az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük: biztosítaniuk kell a 2. § (1)–(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását;

A Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontja szerint, ha az ajánlatkérő nem egyedüli értékelési szempontként alkalmazza a legalacsonyabb ár szempontját vagy a 78. § szerinti módszerrel meghatározva a legalacsonyabb költség szempontját, köteles meghatározni a legalacsonyabb költséget vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontokat és az azok súlyát meghatározó – az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban álló – szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám).

22. A felhívás II.2.5) pontja szerint 30 pontos súlyszámmal kerül értékelésre, ha a műszaki leírásban meghatározott üzemi feszültség 50V alatti. A kérelmező álláspontja szerint az előírás versenykorlátozó, másrészt túlzó.

23. A verseny tisztaságát előíró alapelv a közbeszerzési eljárás minden fázisában követendő szabály. Többek között az Irányelv preambuluma 92. pontja, az Irányelv 18. Cikk (1) bekezdése általános jelleggel, a közbeszerzés alapfeltételei, de az Irányelv 67. Cikk (4) bekezdése kifejezetten az odaítélési szempontok körében írja elő annak biztosítását. Az előírás a Kbt. alapvető rendelkezéseiben is megjelenik, a Kbt. 2. § (1) bekezdése is általánosságban előírja a verseny tisztaságának biztosítását, a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontja pedig kifejezetten rögzíti, hogy az értékelési szempontokat úgy kell kialakítani, hogy megfeleljenek – többek között – a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek.

24. Fentiekkel összefüggésben rögzítendő, hogy a Kbt. versenyelvi szabályrendszere azt hivatott biztosítani, hogy a közbeszerzési szerződéseket mindenfajta diszkrimináció, összejátszás, összehangolt magatartás nélkül a legjobb ajánlatot tevő nyerte el, akinek ajánlata leginkább eleget tesz a „pénzért valódi értéket” elvnek. A közbeszerzés a közpénzből megvalósított beszerzések racionális költséghatásait, a közpénzből beszerzett javak optimális minőségét, az államháztartási forrásokból lebonyolított beszerzések átláthatóságát és az esélyegyenlőségen alapuló verseny megvalósulását kívánja elősegíteni. A verseny tisztasága és átláthatósága tehát egy olyan garanciális alapelv, melynek feladata az, hogy valódi verseny alapján biztosítsa azt, hogy az az ajánlattevő köthesse meg a szerződést, melynek ajánlata leginkább megfelel az ajánlatkérő által meghatározott feltételeknek, tehát az ajánlattevők valódi versenyt folytassanak le áraik tekintetében.

25. Az értékelési szempontrendszer vonatkozásában a Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontja további konkrét feltételt is támaszt. Eszerint, amennyiben az ajánlatkérő nem egyedüli értékelési szempontként alkalmazza a legalacsonyabb ár szempontját, köteles meghatározni a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontokat és az azok súlyát meghatározó szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám). Fontos, hogy ebben az esetben a súlyszámoknak az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban kell állnia.

26. Következőes a döntőbizottsági és a bírósági gyakorlat abban, hogy a beszerzési igény megalapozottsága, annak valódiságának feltárása nem vitatható (19.K.30.971/2008/14.), ebben a kérdésben a Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő álláspontját. A beszerzési igény komplex egésze azonban a felhívás és a dokumentáció alapján határozható meg. Ennek megfelelően a beszerzési igénnyel elválaszthatatlan kapcsolatban áll a közbeszerzés tárgya, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérőnek a beszerzési igényének megfelelően kell a közbeszerzési dokumentumokban meghatározni a beszerzés tárgyát, illetve a vonatkozó feltételeken keresztül biztosítani a közbeszerzésben való minél szélesebb körű részvételt a vonatkozó alapelvek figyelembevételével. Bár a jogorvoslati kérelem nem a beszerzés tárgyát, a műszaki feltételek meghatározását kifogásolja, a vitatott értékelési szempont egy ajánlatkérő által fontosnak tartott műszaki feltétel jelentőségét emelte ki. Az ajánlatkérő pedig a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére adott válaszában, valamint a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozataiban részletesen ismertette, hogy az általa értékelt műszaki előírás a beszerzés tárgya szempontjából mely okból minősül számára annyira fontosnak, hogy ahhoz 30-as súlyszámot rendeljen. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság elsődlegesen az ajánlatkérő arra vonatkozó érveit vizsgálta meg, amelyek az értékelési szempont tényleges jelentőségével (Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontja), így áttételesen a beszerzés tárgyával álltak kapcsolatban.

27. A beszerzés tárgya „elektromos, kommunális takarítógép” (felhívás II.1.4) pontja). Jellemző, hogy a felhívás II.2.4) pontja hosszan rögzíti az ajánlatkérő elvárásait, a műszaki feltételek között azonban egy feltétel szerepel, amely az üzemi feszültségre vonatkozik – az maximum 400V lehet. A felhívás alapján tehát kijelenthető, hogy az ajánlatkérő elfogadhatónak tartja a 400V üzemi feszültségű terméket is, amennyiben ilyen megajánlásra kerül. Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint azonban mégis fontos számára, hogy az általa üzemeltetett munkagép 50V alatti gyengeárammal üzemeljen, részletesen ismertette ennek működtetési és fenntartási költségekkkel leírható okait. A Döntőbizottság, mint fentebb is hangsúlyozta, nem vitatható el az ajánlatkérőtől, hogy a beszerzési igényével összefüggésben rögzítse a műszaki feltételeket. A Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy a hidraulika nélküli, direkt elektromos meghajtású rendszerek lényegesen alacsonyabb karbantartási igényűek és fenntartási költségűek, mint a hidraulikus társaik. Azzal is egyetértett, hogy az 50V-os rendszerek alkalmasak a direkt elektromos meghajtásra. Azt azonban nem bizonyította az ajánlatkérő, hogy technikailag pontosan az 50V a határa annak, hogy direkt meghajtású legyen a berendezés, még akkor sem, ha most a kínálat épp ezt mutatja. Ha az az igénye az ajánlatkérőnek, hogy a megajánlásra kerülő gép hidraulika nélküli legyen, lényegesek az olcsó működtetési és fenntartási költségek, a munkabiztonság, egyszerű karbantartás, a kedvező energiafogyasztás, szervizellátottság, a jótállási idő tartama, akkor közvetlenül erre vonatkozó előírásokat, értékelési szempontokat kell a felhívásnak tartalmaznia, nem pedig ennek az igénynek a vélt teljesülését közvetetten befolyásoló egyéb elvárást kell megfogalmaznia.

28. A Döntőbizottság az ajánlatkérő nyilatkozata alapján azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő az 50V alatti üzemi feszültség értékelési szempontjának kialakításakor valójában több olyan műszaki feltételt kívánt együttesen értékelni, amelynek megvalósulását pont az előírt gyűjtőfeltételben látta. Az elképzelhető, hogy az általa említett és fentebb felsorolt feltételek összességében fontosak az ajánlatkérő számára (és összességében valóban 30-as súlyarányal esnek latba), azzal azonban, hogy mindezt egy közös szempont alá vette az 50V alatti üzemi feszültség értékelésével, az egyetlen értékelési szempont végül nem állt arányban annak tényleges jelentőségével. Az ajánlatkérő tehát nem azt értékelte 30-as súlyszámmal, hogy a megajánlott termék esetében milyen jótállási időszakot vállal az eladó, gyártó, stb., milyen karbantartási, fenntartási és működtetési költségek jelentkeznek, nem munkabiztonsági, energiafogyasztási követelményeket vagy szerviz-ellátottságot vett figyelembe, hanem azt feltételezte, hogy amennyiben a megajánlott termék üzemi feszültsége 50V alatti, mindezen elvárásai automatikusan teljesülnek. A Döntőbizottság álláspontja szerint a 30-as súlyszám tehát azért nem áll összhangban az értékelési szemponttal, mert egy termék esetében az ajánlatkérő általa feltételelesen az 50V alatti üzemi feszültséghez kapcsolt olyan elvárásokat, amelyek akkor is fennállhatnak, ha a termék 50V üzemi feszültség felett működik. Önmagában attól, hogy az adott készülék esetleg valóban 50V üzemi feszültség alatt működik, még nem biztos, hogy karbantarthatósága, megbízhatósága, üzembiztonsága, szervizelhetősége, stb. automatikusan kedvezőbb. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontja értelmében az értékelési szempontok súlyszámait azok tényleges jelentőségével összhangban kell megállapítania, és nem minősül annak az a súlyszám, amely nem a szempont tényleges, valós jelentőségéhez, hanem az ajánlatkérő által elvárt előnyökhöz kapcsolódik.

29. A Döntőbizottság ezt követően vizsgálta meg, hogy egyébként az értékelési szempont versenykorlátozónak minősült e. Elsődlegesen a Döntőbizottság abból indult ki, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítésekor kifejezetten az egyébként 48V üzemi feszültségű TENAX ELECTRA 2.0 EVOS típusú takarítógéppel egyező műszaki tartalomra kért ajánlatokat. Az indikatív ajánlatkérésben is szerepelt azon kitétel, hogy az üzemi feszültség 48V legyen. Ehhez képest kapott indikatív ajánlatokat, kizárólag TENAX ELECTRA 2.0 EVOS típusú készülékekre vonatkozókat, így nem is szerezhettek képet az ajánlatkérő a 48V feletti üzemi feszültség felett működő gépek áráiról, jellemzőiről. Ebben a körben az ajánlatkérő bemutatott több olyan terméket, amelyek 48V alatti üzemi feszültséggel működnek, azonban a Döntőbizottság szerint ezzel nem támasztotta alá, hogy létezik valós verseny az 50V üzemi feszültséggel működő takarítógépek piacán. A kérelmező ugyanis a jogorvoslati eljárás során kimutatást csatolt arról, az ajánlatkérő által megjelölt termékek más feltételek nem teljesülése okán meg sem felelhettek volna a műszaki feltételeknek, tehát ezekkel érvényes ajánlatot nem is lehetett tenni, és mindezen kérelmezői hivatkozásokat az ajánlatkérő nem vitatta.

30. Mindezek a Döntőbizottság álláspontja szerint elégségesek voltak ahhoz, hogy a Döntőbizottság arra a megállapításra jusson, hogy a szóban forgó értékelési szempont azon túl, hogy súlyszáma annak valós jelentőségénél nagyobb, nem biztosítja a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny tisztaságát sem.

31. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 76. § (9) bekezdés a) pontját, valamint a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontjára tekintettel a Kbt. 2. § (1)–(2) bekezdését.

32. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést.

33. A Kbt. 165. § (3) bekezdés b) és d) pontjai szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg,

b) megsemmisítheti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg;

d) bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

34. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a jogsértő ajánlattételi felhívást, valamint valamennyi, az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárás során hozott döntést, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok módosítására nem volt lehetőség.

35. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során megállapította, hogy a megvalósított jogsérelem súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok jogsértő előírásaival a közbeszerzésen való részvétel korlátozásra került, így a tételes jogszabálysértés mellett és azon keresztül a megjelölt jogi normák által is hivatkozott verseny tisztaságának, mint alapvető követelménynek a sérelme is megvalósult. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő közbeszerzési dokumentumok megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, amely nettó 68.103.009.-Ft. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (5) bekezdése szerinti maximális mértéknek (a bírság a közbeszerzési eljárás becsült értékének 2 %-át sem éri el). A Döntőbizottság a bírság mértékénél nem vette figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c), d) és f) pontjaiban foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírság összegének megállapítása körében szintén nem értékelte a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között álláspontja szerint nem telt el hosszú időtartam.

36. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről. A Döntőbizottság helyt adott a jogorvoslati kérelemnek, ezért az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdés második mondata alapján rendelkezett arról, hogy az ajánlatkérő a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevételeit képező részét fizesse meg a kérelmező részére, valamint a fennmaradó összeg kérelmező részére történő visszautalásáról döntött. A Döntőbizottság az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett arról is, hogy az ajánlatkérő fizesse meg a kérelmező ügyvédi képvisellel összefüggésben felmerült költségeit.

37. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. január 30.

Dr. Fáy Zoltán sk
közbeszerzési biztos

Bonifert Zsolt sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton